

Vides pārraudzības valsts biroja 07.10.2024. vēstule Nr. 5-01/1155/2024

Nr.	Izteiktais viedoklis	Veiktās darbības	Komentāri
1.	<p>Ziņojums jāpapildina ar kartogrāfisko materiālu, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfiskajā attēlojumā nepieciešams iekļaut pagaidu un pastāvīgos (t.sk. esošos) infrastruktūras objektus (tehnoloģiskos laukumus, bērtnes, transportēšanas ceļus, būves u.c.), uzskatāmi attēlot plānotā derīgo izrakteņu ieguves vietas (attēlojot arī teritorijas, kurās ieguve netiks veikta), visus aprobežojumus (t.sk. aizsargjoslas), kas ietekmē Paredzēto darbību, arī paredzētos aizsargvaļņus (pagaidu krautnes gar atradnes perimetru) un ūdeni vāji caurlaidīgo segkārtas iežu aizsargsienas, kas tiks veidotas, lai mazinātu Paredzētās darbības radīto depresijas piltuvi (prasība noteikta Programmas II nodaļas 3.2. punktā). Kartogrāfiskais materiāls ir jāsagatavo kvalitatīvi, karšu leģendās norādot lietotos apzīmējumus un citu nepieciešamo informāciju (piemēram, norādes, uz kuru no alternatīvām vai vērtētajām situācijām kartogrāfiskais materiāls attiecināms). Šobrīd Ziņojumā iekļautajos kartogrāfiskajos attēlos, kas attiecināms uz derīgo izrakteņu ieguvi Programmas II nodaļas 3.2. punkta izpratnē daļēji attēlotas Ziņojuma 1., 4., 6. un 14. attēlā¹.</p>	<p>Papildināta un pārstrādāta Ziņojuma 3. nodaļa <i>Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums</i>.</p>	

¹ Ziņojuma 1. attēls. *Nekustamie īpašumi dolomīta ieguves darbu paplašināšanas teritorijā*, 4. attēls. *Karjerā savācamo ūdeņu novadīšanas sistēma*, 6. attēls. *Paredzētās darbības teritorija un tuvāko viensētu atrašanās vietas* un 14. attēls. *Teritorijas kopskats un atsevišķās numurētās zemes vienības*.

2.	<p>Ziņojums papildināms ar informāciju par Paredzētās darbības vietā ietilpstošo nekustamo īpašumu īpašniekiem (nav norādīta informācija nekustamo īpašumu “Akmenāji” un “Krūmiņi” īpašumtiesībām). Ziņojuma 3. un 3.1. nodaļā iekļautajā ieguves darbu secības aprakstā nepieciešams precizēt darbības un to veikšanas laiku nekustamajos īpašumos “Krūmiņi” un “Ceļš”, t.sk. norādot kā tiks ievēroti Ropažu novada teritorijas plānojumā noteiktie minimālie attālumi no derīgo izrakteņu ieguves teritorijas līdz dzīvojamai apbūvei nekustamajā īpašumā “Krūmiņi”. Ņemot vērā dzīvojamo apbūvi īpašumā “Krūmiņi”, nepieciešamības gadījumā atbilstoši papildināmi trokšņa un gaisa kvalitātes novērtējums un izstrādājami ietekmi mazinošie pasākumi.</p>	<p>Veikti labojumi Ziņojuma Ievadā, 2.tabulā, kā arī Ziņojuma pielikumā Nr.13 pievienoti īpašumtiesības apliecinājošie dokumenti īpašumiem “Akmenāji” un “Krūmiņi”, kā arī Ropažu būvvaldes izziņas par būvju neesību īpašumā “Krūmiņi”.</p>	<p>Nekustamie īpašumi “Akmenāji” (kadastra Nr. 8084 017 0042, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0042 un 8084 017 0044) un “Krūmiņi” (kadastra Nr. 8084 017 0075, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8084 017 0075 un 8084 017 0077) ir AS “Siguldas Būvmeistars” īpašums.</p> <p>Nekustamā īpašumā “Krūmiņi” teritorija šobrīd ir brīva no apbūves. Šobrīd ir iesniegts iesniegums Ropažu novada domē par nekustamā īpašuma “Ceļš” atsavināšanu.</p>
3.	<p>Ziņojumā norādīts, ka vērtētas divas ieguves procesa alternatīvas – 1. alternatīva atradnes “Tūrkalne” izstrāde pa posmiem, 2. alternatīva - vienlaicīga atradnes “Tūrkalne” visu laukumu izstrāde. Ziņojumā iekļauts izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu (Ziņojuma 7. nodaļa) vienlaikus Ziņojuma nav identificējami Ierosinātās izvēlētie kritēriji, kuri izmantoti alternatīvu salīdzināšanai (Programmas IV nodaļas 4. punkts). Ziņojums atbilstoši papildināms.</p>	<p>Ziņojumā pārstrādāta un papildināta 7.nodaļa <i>Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.</i></p>	

4.	<p>Ziņojumā nav iekļauts vērtējums Paredzētās darbības alternatīvām, kā to nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 2. pielikums (Programmas II nodaļas 3.4. punkts, IV nodaļas 3.1. punkts). Ziņojumā ietvertie Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un trokšņa izplatības novērtējumi² ietver novērtējumus tikai atradnes “Tūrkalne” izstrādei pa posmiem, kas atbilst 1. alternatīvai. Skaidrojams kā tehniski iespējama ieguve visā paredzētajā aptuveni ieguves laukumā (80 ha) izmantojot spridzināšanas metodi un ūdens atsūkņēšanu. Nepieciešamības gadījumā atbilstoši papildināms/precizējams hidroloģiskās ietekmes, gaisa kvalitātes un trokšņa novērtējums.</p>	<p>Ir pārstrādāta Ziņojuma 7. nodaļa <i>Izvēlētais alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu</i>, papildināts 10.pielikums <i>Trokšņa ietekme</i>, kā arī saņemts skaidrojums no ekspertiem par Paredzētās darbības alternatīvu ietekmi uz gaisa kvalitātes novērtējumu (Pielikums 8.3.).</p>	<p>Vienlaicīgas izstrādes alternatīva (80 ha vienlaikus) ir izvērtēta. Tā ir tehniski iespējama, taču videi mazāk piemērota, jo būtiski palielina hidroloģisko un emisiju ietekmi. Tā salīdzināta ziņojuma 7.nodaļā un ekspertu atzinumos (Ziņojuma pielikumi 8., 9., 10., 4.4.).</p> <p>Ietekme uz gaisa kvalitāti būtiski nemainās atkarībā no tā, vai izstrāde notiek visos laukumos vienlaicīgi vai pa posmiem, jo tiek izmantoti tie paši tehniskie līdzekļi un tās pašas tehnoloģijas, kas izstrādājot vienu posmu. Netiek palielinātas ne ieguves darba stundas, ne iegūstamais derīgo izrakteņu apjoms. Izstrādes pa posmiem galvenais mērķis ir samazināt ietekmi uz hidrogeoloģiskajiem apstākļiem, samazinot teritorijas no kurām vienlaicīgi tiek veikta ūdens atsūkņēšana un tādējādi samazinot atsūkņējamā ūdens daudzumu un depresijas piltuves izplatības teritoriju. Attiecīgi arī samazināt potenciāli iespējamo ietekmi, kas saistīta ar hidrogeoloģisko apstākļu izmaiņām NATURA 2000 teritorijā.</p>
5.	<p>Ziņojumā norādāms maksimālais pagaidu krautnēs uzglabājamaais iegūtā dolomīta un saražoto šķembu apjoms (t un/vai m³). Ziņojums papildināms ar informāciju par maksimālo iespējamo karjera izstrādes dziļumu, kāpļu un izstrādes nogāžu aprakstu, nogāžu slīpumu un citiem raksturīgiem parametriem, no kuriem var būt atkarīgs izstrādes laika grafiks un iegūstamā derīgā izrakteņa apjoms (arī izstrādes laukuma platība), kā arī darba organizācija un drošība, tajā skaitā arī spridzināšanas darbu laikā (Programmas IV nodaļas 1.4.4. punktu).</p>	<p>Papildināta un pārstrādāta Ziņojuma 3. nodaļa <i>Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums</i> un 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums</i>.</p>	

² Ziņojuma 8. un 10. pielikums.

6.	<p>Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, gada laikā paredzēts izstrādāt aptuveni 2,5 ha lielu platību, savukārt dolomīta irdināšanai paredzēts izmantot spridzināšanu, to organizējot 700-900 m² lielā platībā līdz 50 reizēm gadā³. No iepriekš minētā secināms, ka ar spridzināšanas metodi gada laikā paredzēts izstrādāt atradnes daļu, kura platība būs no 3,5 – 4,5 ha, kas ir attiecīgi par 1- 2 ha lielāka nekā Ziņojumā norādītā. Sniedzams skaidrojums, nepieciešamības gadījumā veicami labojumi gaisa kvalitātes un trokšņa izplatības novērtējumos.</p>	<p>Ziņojumā papildināta 3.3. nodaļa <i>Derīgo izrakteņu izstrādes tehnoloģijas un ieguves procesu raksturojums</i>.</p>	<p>Ziņojumā norādītie 700–900 m² lieli spridzināšanas bloki līdz 50 reizēm gadā neatpoguļo reālo izstrādes platību summā, bet gan teorētiski iespējamo maksimālo spridzināšanas reižu skaitu, balstītu uz loģistikas un sagatavošanas iespējām (~1 reizi nedēļā). Faktiskā izstrādes platība gadā nepārsniedz vidēji 2,5 ha, kā norādīts Ziņojumā.</p> <p>Turklāt viena ieguves vieta var tikt apstrādāta ar vairākām spridzināšanas reizēm (atkārtota irdināšana), līdz ar to spridzināto laukumu skaits nav tieši pielīdzināms izstrādātajai zemes platībai. Atšķirības ir saistītas ar mainīgo ģeoloģisko uzbūvi, kāpļu nepieciešamību un dolomīta kvalitāti.</p> <p>Tādējādi nav pretrunu starp norādīto spridzināšanas intensitāti un gada laikā izstrādājamo platību – abi parametri ir savstarpēji saskaņoti un atspoguļo praktisko darbības ritmu un loģistiku, nevis aritmētisku summēšanu.</p>

³ Ziņojuma 32., 66. lpp.

7.	Vērtējot Trokšņa novērtējumā iekļautos ievades datus ⁴ un aprēķinu rezultātus ⁵ secināms, ka ieguves laukumi ir definēti kā punktveida avoti. Nepieciešams sniegt skaidrojumu, kāpēc ieguves tehnikas darbība vērtēta kā punktveida avoti nevis kā 2,5 ha laukumā ⁶ esošu mobilo avotu summāri radītā trokšņa laukumveida vai tilpumveida emisiju avoti un vai izvēlētais pieņēmums atbilst principam, ka tiek vērtēta sliktākā iespējamā situācija.	Precizēts un papildināts 10. pielikums – <i>Trokšņa novērtējums</i> , kā arī veikti labojumi ziņojuma 4.9., 5.4, 5.10., 9.2.2. nodaļās.	Punktveida avoti izvēlēti, lai nodrošinātu sliktāko iespējamo situāciju. Šie punktveida avoti katram izstrādes laukuma posmam novietoti pēc iespējas tuvāk tuvākajam uztvērējam ieguves laukuma robežās, un, tā kā katrā punktā apvienotas visas laukumā darbojošās tehnikas vienības, tas nodrošina koncentrētu trokšņa punktu, kas ir skaļāks, nekā, ja tehnikas vienības tiktu izkliedētas pa plašāku laukumu. Pie tam, punktveida avota scenārijs ir sliktāks par realitāti, jo tas pieņem, ka iekārtas atrodas punkta koordinātās visu darbības laiku, kas realitātē nenotiek - tās pārvietojas arī tālāk no trokšņa uztvērējiem, taču šajā variantā tās konstanti izdala troksni to tiešā tuvumā. Respektīvi, pieņemot laukumā kā laukumveida vai tilpumveida avotu, netiktu ņemta vērā sliktākā situācija (skat. 10.pielikuma 6.lpp.).
8.	Saskaņā ar Ziņojumā norādīto ir ņemti vērā Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) grozījumi, kuri stājās spēkā ar 2023. gada 3. novembri, un satiksmes vides trokšņa robežlielumi tiek piemēroti teritorijām ar dzīvojamo vai publisko apbūvi, neatkarīgi no apbūves teritorijas izmantošanas funkcijas, savukārt rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumi tiek piemēroti atbilstoši apbūves teritorijas izmantošanas funkcijai. Izvērtējot trokšņa novērtējuma rezultātu analīzi Birojs konstatē, ka pretēji norādītajam Ziņojuma 11. tabulā un 10. pielikuma 6. tabulā ir	Precizēts un papildināts ziņojuma 10. pielikums – <i>Trokšņa novērtējums</i> , veikti papildinājumi ziņojuma 5.4 nodaļā.	Modelēšanas rezultāti Ziņojuma 11. tabulā un 10.pielikuma (precizētā Trokšņa novērtējuma) 7.tabulā atspoguļo summāros trokšņa līmeņus, kas veidojas no rūpnieciskās darbības un ar to saistītās satiksmes vides trokšņa. Lai gan attēlotie rezultāti ir kopsavilkuma veidā, tiek precizēts, ka trokšņa līmeņa pārsniegumi minētajās teritorijās ("Eglītes", "Klintis", "Vāveres", "Vītolīņi") rodas no satiksmes trokšņa, galvenokārt autoceļa P4 ietekmē. Industriālās darbības devums (t.i., paredzētās darbības radītais troksnis) katrā no šiem punktiem ir tikai dažu decibelu robežās, un tas nerada pārsniegumu atsevišķi. Tādējādi rūpnieciskā trokšņa robežlielumi netiek pārsniegti, un pārsniegumi attiecināmi tikai uz vides satiksmes fonu. Līdz ar to ietekmes mazināšanas pasākumi attiecas uz kopējā trokšņa slodzes samazināšanu (piemēram, P4

⁴ Ziņojuma 10.1 pielikuma 1. pielikumā iekļautos faili.

⁵ Ziņojuma 10.1. pielikuma 4. pielikumā iekļautie faili *I Posms.pdf*, *II Posms.pdf*, *III Posms.pdf*, *IV Posms.pdf* un *V Posms.pdf*.

⁶ Saskaņā ar Ziņojumā norādīto viena gada laikā tiks izstrādāta aptuveni 2,5 ha liela platība

	<p>apkopot summārie trokšņa rādītāji pie trokšņa uztvērējiem, bet nav identificējams vai trokšņa normatīvu pārsniegumus pie dzīvojamām mājām “Eglītes”, “Klintis”, “Vāveres” un “Vītolīņi” rada rūpnieciskie/industriālie objekti (derīgo izrakteņu ieguve), vai arī satiksmes vides troksnis (tajā skaitā produkciju izvedošā transporta radītais). Ņemot vērā minēto, veicami atbilstoši papildinājumi Trokšņa novērtējumā un izvērtējama ietekmes uz vidi mazinošo pasākumu nepieciešamība.</p>		<p>satiksmes regulēšanu), nevis specifiski uz paredzēto darbību.</p>
9.	<p>Ziņojumā norādīts, lai noteiktu Paredzētās darbības un blakus esošās atradnes “Lejasnoras” trokšņa ietekmi, tika vērtēts izstrādes posms ar vislielāko trokšņa ietekmi pie karjera tuvākajām ēkām – piektais posms. Birojs konstatē, ka, pirmšķietami, izvēlēta neatbilstoša metodiska pieeja abu atradņu summārās ietekmes aprēķinam uztvērējobjektā. Lai reprezentatīvi novērtētu Paredzētās darbības un blakus esošās atradnes “Lejasnoras” kopējo radīto trokšņa ietekmi uz tuvumā esošo dzīvojamo apbūvi, Biroja ieskatā, aprēķinā ir jāņem vērā šo darbību trokšņa avotos radītais troksnis un attiecīgie attālumi, nevis jāsummē darbību radītā trokšņa līmenis pie uztvērējiem. Skaidrojama izmantotā pieeja vai veicami papildinājumi un labojumi Trokšņa novērtējumā.</p>	<p>Pārstrādāts ziņojuma 10. pielikums – <i>Trokšņa novērtējums</i>, veikti papildinājumi ziņojuma 5.4 nodaļā.</p>	<p>Saskaņā ar precizēto un papildināto 10. pielikumu Trokšņa novērtējums, trokšņa aprēķinos ir izmantoti abu atradņu (“Tūrkalne” un “Lejasnoras”) skaņas emisiju avoti, modelēti pēc faktiskajiem parametriem — atbilstoši darba režīmam, skaņas jaudas līmeņiem un tehnoloģiskajai specifikācijai (skat. 10.pielikuma 6. tabulu). Turklāt 8. tabulā ir skaidri izdalīti rūpnieciskie un satiksmes trokšņa rādītāji uztvērējos. No tās redzams, ka trokšņa robežlielumu pārsniegumi pie ēkām “Eglītes”, “Klintis”, “Vāveres” un “Vītolīņi” rodas no satiksmes vides trokšņa (autoceļš P4), nevis no rūpnieciskajiem objektiem. Paredzētās darbības ietekme pie šiem objektiem nepārsniedz 1 dB un nav uzskatāma par būtisku. Attiecīgi izmantotā metodika atbilst MK noteikumu Nr.16 prasībām.</p>
10.	<p>Attiecībā uz Paredzētās darbības Gaisa kvalitātes novērtējumu norādāms, ka Birojs konstatē, ka aprēķinos nav ņemta vērā dozēšanas iekārta, kas</p>	<p>Ziņojumam pievienots 8.3. pielikums – <i>Papildinājums gaisa kvalitātes novērtējumam - atbildes uz jautājumiem</i>.</p>	<p>Dozēšanai iekārtai ir 6 bunkuri. Tā darbojas elektroenerģiju. Katram bunkuram ir savs elektromotors. Tā kā iekārta darbojas ar elektroenerģiju, tai nav iekšdedzes dzinēja, emisija gaisā no dzinēja neveidojas. Dozēšanas iekārtas troksni rada elektromotori. Savukārt</p>

	ņemta vērā ⁷ Trokšņa novērtējumā. Sniedzams skaidrojums, nepieciešamības gadījumā veicami papildinājumi Gaisa kvalitātes novērtējumā.		emisija no materiāla kraušanas dozēšanas iekārtas bunkuros jau ir novērtēta (materiāla pārvietošana uz iekārtām). Nekāda maisīšana, kas izraisītu piesārņojošo vielu emisiju gaisā, dozēšanas iekārtā netiek veikta.
11.	<p>Saistībā ar spridzināšanas darbu izraisīto vibrāciju novērtējumu, Ziņojums papildināms ņemot vērā turpmāk norādīto:</p> <p>Atbilstoši Ziņojuma 5.5. nodaļā sniegtajai informācijai, vibrācijas prognozes balstītas uz blakus esošā objektā – atradnē “Lejasnoras” – veiktiem aprēķiniem. Ziņojumā norādīts, ka vibrāciju ietekmes prognozēšanā izmantota <i>Langefora un Kihlstroma</i> metode, taču nav pievienota atsauce uz izmantoto informācijas avotu, kā arī nav skaidrota tieši šīs metodes izvēles pamatotība. Informācija Ziņojumā atbilstoši papildināma.</p>	Pārstrādāta un papildināta Ziņojuma 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums</i> .	
12.	No informācijas Ziņojumā nav gūstams apstiprinājums, ka, vērtējot vibrāciju iespējamo ietekmi un nosakot drošo attālumu, ir vērtēts tāds pat iespējamais sliktākais scenārijs, kā <i>Gaisa kvalitātes novērtējumā</i> , proti, ka vienā spridzināšanas reizē vidēji 800 m ² platībā tiek izveidots noteikts skaits urbumu. Arī vērtējot Trokšņa novērtējumu arī nav gūstams apstiprinājums, kādā platībā tiks veikta spridzināšana. Ziņojumā nav pieejama informācija par lādiņu skaitu un maksimāli pieļaujamā lādiņa lielums, kas nerada nozīmīgas sekas apkārtējiem objektiem un nepārsniedz pieļaujamo robežlielumu vērtētajiem objektiem, nav sniegts skaidrojums un	Pārstrādāta un papildināta Ziņojuma 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums</i> .	

⁷ Ziņojuma 10.1. pielikuma 1. pielikumā iekļautie ieguves posmu *Runinfo* faili.

	atbilstošs aprēķins, kā var mainīties seismiski drošās darbības attālums, ja tiek palielināts vai samazināts sprādzienu (urbumu) skaits vienā sērijā pie nemainīga lādiņa lieluma. Ziņojums papildināms ar iepriekš minēto informāciju.		
13.	Ziņojumā nav novērtēts, pie kāda lādiņa lieluma dolomīta slāņa irdināšana ar spridzināšanas paņēmieni kļūst neefektīva un vai ir paredzēts izmantot mehāniskos irdināšanas paņēmienus. Skaidrojams, vai spridzināšanas darbi tiks organizēti vairākās kāplēs. Ziņojums atbilstoši papildināms.	Pārstrādāta un papildināta Ziņojuma 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums.</i>	<p>Spridzināšanas efektivitāte un izmantotā lādiņa lielums tiek noteikts katrai spridzināšanas reizei individuāli, pamatojoties uz konkrētā ieguves lauka ģeoloģiskajiem apstākļiem, dolomīta slāņa biezumu un kvalitāti, kā arī uz apstrādes vajadzībām (piemēram, drupinātāja parametriem). Šī iemesla dēļ nav iespējams sniegt viennozīmīgu teorētisku robežu, pie kāda lādiņa lieluma irdināšana kļūst neefektīva – tas tiek noteikts praksē spridzināšanas darbu projekta ietvaros.</p> <p>Mehānisko irdināšanu netiek plānots izmantot, jo tā ir mazāk efektīva un rada ilgstošu trokšņu un vibrāciju fonu, atšķirībā no kontrolētas, īslaicīgas spridzināšanas.</p> <p>Spridzināšana tiks organizēta kāplēs, to skaits un dziļums tiks noteikts atbilstoši katra ieguves posma ģeoloģiskajiem apstākļiem. Parasti tiek pielietota viena līdz trīs kāpļu sistēma, ar vidēju vienas kāples dziļumu 4–7 m. Šāda pieeja ir standartizēta dolomīta karjeros Latvijā un nodrošina gan drošību, gan efektīvu ieguvu.</p>
14.	Ziņojumā jāsniedz informācija un atbilstības pamatojums par aprēķinos izmantoto grunts faktora koeficientu K . Birojs vērš uzmanību, ka, piemēram, Vācijas standartā DIN 4150 uz rūpnieciskām būvēm attiecināmais pieļaujamais vibrāciju koeficients ir 20 mm/s, dzīvojamām ēkām tas ir noteikts attiecīgi 5 mm/s un jutīgām ēkām un būvēm - tikai 3 mm/s. Ziņojumam nav pievienota informācija, vai ir veikta	Pārstrādāta un papildināta Ziņojuma 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums.</i>	Tā kā atradnes spridzināšanas darbos būvēm potenciāli nedrošā zona (78 m rādiuss) nesasniedz nevienu apdzīvojamo vai neapdzīvojamo apbūvi, kartogrāfiskais materiāls netiek pievienots. Minētajā zonā ap atradni apbūve nepastāv.

	<p>spridzināšanas zonai tuvāko dzīvojamo un rūpniecisko ēku novērtēšana, kas ļautu piemērot no risku izslēgšanas viedokļa atbilstošāko robežlielumu. Ziņojums jāprecizē, jāsniedz pamatojumus un jāpievieno kartogrāfiskais materiāls, kurā attēlotas drošas spridzināšanas lauka robežas atkarībā no summārā lādiņa lieluma un urbumu grupu skaita, norādot arī vērtējamo būvju un objektu novietojumu. Ziņojums atbilstoši papildināms, ja nepieciešams, veicami atkārtoti aprēķini, pievienojot arī aprēķina piemēru, norādot visu aprēķinā izmantojamo koeficientu informācijas avotus un piemērošanas kritērijus, kur tas būtiski.</p>		
15.	<p>Birojs norāda, ka vibrāciju ietekme jāvērtē arī attiecībā uz saimnieciskām ēkām viensētu teritorijās, jo īpaši ja tās atrodas tuvāk spridzināšanas zonai kā dzīvojamās mājas. Jāvērtē arī sagaidāmā ietekme uz atradnes teritorijā esošo būvi/būvēm īpašumā “Krūmiņi”, kā arī nepieciešamības gadījumā jāvērtē mehāniskās irdināšanas procesā radītās vibrācijas un trokšņa ietekmes.</p>	<p>Pārstrādāta un papildināta Ziņojuma 5.5. nodaļa <i>Paredzētās darbības vibrācijas un to ietekmes novērtējums.</i></p> <p>Ziņojuma pielikumā Nr.13 Ropažu būvvaldes izziņas par būvju neesību īpašumā “Krūmiņi”.</p>	<p>Nekustamā īpašumā “Krūmiņi” teritorija šobrīd ir brīva no apbūves.</p>
16.	<p>Birojs secina, ka hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze uz Darbības vietai tuvāko apkārtni ir veikta, tomēr norāda, ka ar Ziņojumu ir jāklaidē jebkuras pamatotas šaubas par iespējamu negatīvu ietekmi vai ietekmes neesamību. Ņemot vērā minēto, Ziņojums papildināms, ņemot vērā turpmāk norādīto:</p>		<p>Hidroģeoloģiskās mijiedarbības novērtējumā (Pielikums Nr.9) tika iekļautas atradnes “Tūrkalne”, “Lejasnoras”, “Remīne”, “Veczvirgzdiņi”, “Dutkas”, “Jaundutkas” un “Sienāži”. Šīs atradnes tika iekļautas, balstoties uz to statusu modelēšanas veikšanas brīdī, pieejamajiem tehniskajiem parametriem, ieguves dziļumiem, apjomiem un darbības datumiem.</p> <p>Attiecībā uz atradnēm “Dižzvirgzdiņi” un “Sienāži II iecirknis”, IVN procedūra tika piemērota tikai ar Biroja 2023. gada 15.</p>

	<p>Paredzētās darbības iespējamā pazemes ūdens mijiedarbības zonā esošie karjeri attēloti un uzskaitīti Ziņojuma 4.4.3. nodaļas 9. attēlā. <i>Atzinumā par derīgo izrakteņu ieguves atradnē “Tūrkalne” izraisītu hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognozi</i> (turpmāk – Atzinums)⁸ aplūkota karjeru “Tūrkalne”, “Lejasnoras”, “Remīne”, “Veczvirgzdiņi”, “Dutkas”, “Jaundutkas” un “Sienāži” savstarpējā mijiedarbība. Vērtējot Atzinumu pirmšķietami savstarpējās mijiedarbības vērtējumā nav iekļautas vairākas citas tuvumā esošās atradnes, t.sk. “Veczvirgzdiņi 2020. gads” (atrodas tuvāk Paredzētās darbības vietai, nekā atradne “Veczvirgzdiņi”), “Dižzvirgzdiņi” un “Astilbes”, vērtējumā arī nav iekļauta atradne “Sienāži II iecirknis”⁹. Sniedzams skaidrojums par iepriekš minēto atradņu neiekļaušanu hidroģeoloģiskajā režīmu izmaiņu prognozē, nepieciešamības gadījumā tajā veicami labojumi.</p>		<p>decembra lēmumu Nr. 5-02-1/33/2023, t.i., jau pēc hidroģeoloģiskās modelēšanas veikšanas un pēc lielākās daļas ekspertu slēdzien un atzinumu sagatavošanas. Modelēšanas laikā par šīm atradnēm nebija pieejama tehniskā informācija, tostarp par ieguves apjomiem, ieguves metodēm, secību, piesaistīto gruntsūdeņu līmeni vai paredzamo darbības laiku. Attiecīgi šo atradņu neiekļaušana modelī tika pamatoti izslēgta.</p> <p>Tāpat jāuzsver, ka Pielikumā Nr.9 lietotais nosaukums “Veczvirgzdiņi” aptver arī atradnes “Veczvirgzdiņi 2020. gads” un “Astilbes”, kas ir daļa no vienotas paredzētās darbības teritorijas. Šo atradņu dati jau ir integrēti modelī, un tās nav atsevišķi izdalītas vienīgi tāpēc, ka netiek vērtētas kā neatkarīgi hidroģeoloģiski centri.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, nav pamata uzskatīt, ka minēto atradņu neiekļaušana būtu ietekmējusi hidroģeoloģiskās prognozes kvalitāti. Modeļa teritorija jau ietver būtiskākās mijiedarbības zonas, un tās kalpo arī kā references nākotnes IVN procesiem citu atradņu ietvaros.</p> <p>Ziņojuma 4.4.3. nodaļas 9. attēlā attēlotas un uzskaitītas atradnes, kuras savā papildus atzinumā par paredzētu darbību ir izvērtējis hidroģeologs (pielikums Nr.9.1.). Atzinums tapis Ziņojuma papildināšanas procesā 2024.gadā pēc sabiedriskās apspriešanas 2024.gada februārī un viedokļu saņemšanas no Valsts vides dienesta un Dabas aizsardzības pārvaldes.</p>
17.	<p>Atzinuma 3.4. nodaļā norādīts, ka “pazeminājuma starpība, (vienlaicīga izstrāde – max (secīga pieeja)) 3-7 tabulas pēdējā kolonnā parāda, ka secīgā pieeja samazina ūdens līmeņu pazeminājumu par:</p>	<p>Ziņojuma 5.2. nodaļā veikts labojums.</p>	

⁸ Ziņojuma 9. pielikums.

⁹ Birojs ar 2023. gada 15. decembra lēmumu Nr. 5-02-1/33/2023 piemērojis ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguvei dolomīta atradnēs “Dižzvirgzdiņi” un “Sienāži II iecirknis”, Ropažu pagasta, Ropažu novada. Informācija par projektu pieejama Biroja tīmekļvietnes saitē: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/derigo-izraktenu-dolomita-ieguve-dolomita-atradnes-dizzvirgzdini-un-sienazi-ii-iecirknis-ropazu-pagasta-ropazu-novada-sia-dsg-karjeri>.

	<p>L2=1.03 m, L4=4.19 m un L5=6.4 m”, savukārt Ziņojuma 5.2. nodaļā – “pazeminājuma starpība, (vienlaicīga izstrāde – max (secīga pieeja)) parāda, ka secīgā pieeja samazina ūdens līmeņu pazeminājumu Daugavas ūdens horizontā par: L2=0.94 m, L4=3.28 m un L5=4.31 m”. Sniedzams skaidrojums par atšķirīgajām pazeminājumu starpības vai precizējama informācija.</p>		
18.	<p>Likuma <i>Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām</i> (turpmāk - ĪADT likums) 43. panta ceturtā daļa noteic, ka paredzētajai darbībai, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>), veic ietekmes uz vidi novērtējumu. Savukārt Novērtējuma likuma 4.¹ pants noteic, ka ietekmes uz <i>Natura 2000</i> teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz <i>Natura 2000</i> teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz <i>Natura 2000</i> teritorijām nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 <i>Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)</i> (turpmāk – Noteikumi Nr. 300). Attiecīgi Birojs, izdodot Programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam, tās II daļas 3.3. apakšpunktā un IV daļas 2.3.8. un 3.2.9. apakšpunktā iekļāva prasību veikt Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz Darbības vietai pieguļošo <i>Natura 2000</i> teritoriju</p>	<p>Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).</p>	

	dabas liegumu “Lielie Kangari” atbilstoši Noteikumos Nr. 300 noteiktajam.		
19.	<p>Birojā saņemta DAP 2024. gada 27. septembra vēstule Nr. 4.9/6034/2024-N. Birojs neuzskata par lietderīgu atsevišķi iztīrīt šajā vēstulē norādīto attiecībā uz Ziņojumā sniegto vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām, tostarp Darbības vietai blakus esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegumu “Lielie Kangari”, kas ir arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (<i>Natura 2000</i>) (turpmāk arī – <i>Natura 2000</i> teritorija), kā arī nepieciešamo papildu vērtējumu un papildinājumiem saistībā ar ietekmi mazinošiem pasākumiem. Tomēr arī Biroja ieskatā attiecībā uz Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz apkārtnē esošām dabas vērtībām un dabas liegumu “Lielie Kangari” nepieciešams papildu vērtējums un papildinājumi/ labojumi:</p> <p>Birojs pievienojas DAP paustajam viedoklim, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz <i>Natura 2000</i> teritoriju dabas liegumu “Lielie Kangari” nav veikts atbilstošā detalizācijas pakāpē un neatbilst Noteikumos Nr. 300 noteiktajam, kā arī Programmas II daļas 3.3. un IV daļas 2.3.8. un 3.2.9. apakšpunktā noteiktajam. Veicams atbilstošs ietekmes novērtējums uz <i>Natura 2000</i> teritoriju dabas liegumu “Lielie Kangari”.</p>	<p>Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).</p>	
20.	Izvērtējis Ziņojumam pievienotos sugu un biotopu ekspertu atzinumus (Ziņojuma 4., 4.2. un	Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas	

<p>5. pielikums), Birojs secina, ka ir identificēta potenciāli nelabvēlīga ietekme uz dabas lieguma “Lielie Kangari” aizsargātajām dabas vērtībām. Sevišķi, ņemot vērā, piemēram, bet ne tikai, sugu un biotopu ekspertes atzinuma (Ziņojuma 4. pielikums) 7. tabulā novērtēto, ka (neveicot ietekmi mazinošus pasākumus) sagaidāma būtiska nelabvēlīga ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes biotopu <i>Staignāju meži</i> ~10,5 ha platībā. Ņemot vērā, ka Darbības vieta robežojas ar <i>Natura 2000</i> teritoriju dabas liegumu “Lielie Kangari” vietā, kur izplatīts biotops <i>Staignāju meži</i>, noprotams, ka nelabvēlīgā ietekme uz minēto biotopu prognozēta arī <i>Natura 2000</i> teritorijā. Lai gan sugu un biotopu ekspertes papildinātajā atzinumā (Ziņojuma 4.2. pielikums) Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz <i>Natura 2000</i> teritoriju dabas liegumu “Lielie Kangari” pamatots ar hidroģeoloģijas ekspertes atzinumā (Ziņojuma 9.1. pielikums) izdarītajiem secinājumiem, Birojs norāda, ka pirmkārt izdarītais novērtējums neatbilst Noteikumos Nr. 300 noteiktajam (Noteikumu Nr. 300 9.4.–9.7. punkts). Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz <i>Natura 2000</i> teritoriju un tajā aizsargātajām dabas vērtībām – sugām un biotopiem, kuru aizsardzībai šī teritorija ir izveidota (ĪADT likuma pielikuma 138. punkts), jāsniedz attiecīgā jomā sertificētam sugu un biotopu ekspertam/-iem, kurš izdara savus secinājumus, ko var pamatot uz cita eksperta, piemēram, hidroģeoloģijas eksperta izdarītajiem secinājumiem par savu jomu. Birojs secina, ka Ziņojumā sniegtais vērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz <i>Natura 2000</i> teritorijas dabas liegumā “Lielie Kangari” aizsargātajām dabas vērtībām, <i>Natura 2000</i> teritorijas ekoloģiskās</p>	<p>jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).</p>	
---	---	--

	funkcijas, integritāti un tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem nav pietiekams un atbilstoši jāpapildina.		
21.	Nemot vērā šīs vēstules 12.2. apakšpunktā norādīto, Birojs vērš uzmanību uz ĪADT likuma 43. panta piektā daļā noteikto, ka <i>Paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un <u>nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.</u></i>	Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).	
22.	Sugu un biotopu eksperta (Ziņojuma 4. pielikums) atzinumā esošie kartogrāfiskā materiāla fragmenti no dabas datu sistēmas <i>Ozols</i> ir grūti uztverami, jo to mēroga dēļ nav nosakāms, kur kopainā atrodas konkrētais kartes fragments. Kā arī tajos attēlota tikai vispārīga informācija par teritorijā sastopamām īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, taču netiek norādītas konkrētas aizsargājamās dabas vērtība. Attiecīgi Ziņojums jāpapildina ar kvalitatīvu un uzskatāmu kartogrāfisko materiālu, kurā vienkopus vai pa sektoriem būtu parādīta Darbības vieta, tai blakus esošais dabas liegums “Lielie Kangari” (vismaz zona, kas pieguļ Darbības vietai) un Darbības vietā un tai pieguļošajā zonā, tostarp dabas liegumā “Lielie Kangari” konstatētās dabas vērtības, norādot gan biotopu nosaukumus, gan konstatēto sugu nosaukumus.	Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).	

23.	<p>Gan sugu un biotopu eksperta (Ziņojuma 4. pielikums), gan ornitologa atzinumā (Ziņojuma 5. pielikums) minētas Paredzētās darbības ietekmes zonas lielums. Piemēram, Ziņojuma 4. pielikuma 5. lpp. norādīts - <i>Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" pieejamo informāciju, objektam tuvākā īpaši aizsargājamā un NATURA 2000 teritorija – dabas liegums "Lielie Kangari", sākas pie plānotās darbības ziemeļaustrumu robežas. Paredzamās ietekmes zonā atrodas ~ 650 ha liela platība jeb ~ 34% no kopējās lieguma teritorijas. Jāprecizē, kādā veidā šīs ietekmes zonas iegūta/aprēķināta un kur tieši tā atrodas. Tāpat, neveicot pienācīgu ietekmes novērtējumu uz Darbības vietai blakus esošo Natura 2000 teritoriju dabas liegumu "Lielie Kangari", nav identificējams Paredzētās darbības iespējamās ietekmes mērogs un būtiskums uz blakus esošo Natura 2000. Ziņojumā jāsniedz skaidrojums par sugu un biotopu ekspertu atzinumos norādīto ietekmes zonu un jāklīdzē šaubas par iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz Natura 2000 teritoriju dabas liegumu "Lielie Kangari".</i></p>	<p>Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).</p>	<p>Ornitologs, analizējot iespējamo ietekmi uz putnu sugām Natura 2000 teritorijā, ir noteicis potenciālās ietekmes zonu ~270 ha (jeb ~14% no lieguma platības) apjomā. Šī zona nav kartē telpiski precizēta, jo balstās uz iespējamās akustiskās un vizuālās ietekmes rādītājiem, kā arī sugu ekoloģijas pārzināšanu. Precīza robežu noteikšana šāda veida ietekmes gadījumā nav iespējama, tāpēc vērtējums balstās uz eksperta profesionālo novērtējumu par to, kurās lieguma daļās var tikt uztverta ietekme (piemēram, troksnis spridzināšanas laikā vai izmaiņas ainavā).</p>
24.	<p>Pārskatīt vai Ziņojuma 4. pielikuma 4. tabulā kolonnas nosaukumā <i>Biotopa platība paredzētās darbības teritorijā, ha</i> nav ieviesusies kļūda, domājot, iespējams, ietekmes zonā. Nepieciešamības gadījumā veikt attiecīgus labojumus.</p>		<p>Ziņojuma 4. pielikuma 4.tabulas kolonna <i>Biotopa platība paredzētās darbības teritorijā, ha</i> attiecas uz izvērtējamo teritoriju kopumā - gan darbības vietu, gan tai piegulošo teritoriju (ietekmes zonu). Detalizēti skaidrojumi par biotopu atrašanās vietām atrodami atzinuma tekstuālajā daļā.</p>

25.	<p>Izvērtējis Ziņojumā sniegtos ietekmi uz dabas vērtībām mazinošos pasākumus, Birojs lūdz skaidrot:</p> <p>Vai sugu un biotopu eksperta norādīto ietekmi mazinošo pasākumu – <i>Joslā gar darbības vietas ziemeļaustrumu un austrumu robežu nepieciešama vismaz 30–40 m platas buferjoslas saglabāšana līdz īpašuma robežai [...]</i> (Ziņojuma 112. lpp.), paredzēts īstenot papildus Teritorijas plānojumā noteiktajai 100 m joslai, kas jāievēro starp dabas liegumu “Lielie Kangari” un derīgo izrakteņu ieguves vietu vai šī josla iekļaujas tajā un ir pietiekama ietekmes uz dabas vērtībām novēršanai, pamatojot/argumentējot izdarītos secinājumus.</p>	<p>Ziņojumā papildināta 9.2.3. nodaļa <i>Pasākumi ietekmes mazināšanai uz īpaši aizsargājamiem biotopi un vaskulāro augu sugām</i>.</p>	<p>Sugu un biotopu eksperta noteiktā 30–40 m buferjosla iekļaujas teritorijas plānojumā noteiktajā 100 m joslā starp ieguves vietu un dabas liegumu “Lielie Kangari”, un tā nav atsevišķs vai papildus pasākums, bet gan konkrēta prasība šīs platākas joslas ietvaros, ar mērķi nodrošināt optimālus mikroklimata un mitruma apstākļus aizsargājamo biotopu un augu sugu saglabāšanai.</p> <p>Līdz ar to abi ietekmi mazinošie kritēriji ir savstarpēji saskaņoti – teritorijas plānojumā noteiktā 100 m josla nodrošina telpisko attālumu no aizsargājamās teritorijas, bet 30–40 m josla ar dabisko apaugumu kalpo kā ekoloģiski efektīva buferzona šīs platības ietvaros.</p> <p>Buferjoslas platums, stāvoklis un pārklājums tiks ievērots saskaņā ar sugu un biotopu eksperta ieteikumiem, un tas ir uzskatāms par pietiekamu ietekmes mazināšanai.</p>
26.	<p>Bezmugurkaulnieku eksperts noteicis ietekmi mazinošo pasākumu - <i>Joslā (100 m platumā) gar robežu ar dabas liegumu “Lielie Kangari” izcirst koku apaugumu, atstājot tikai ošus. Papildus iestādīt 30 ošus. Tas Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums dolomīta ieguves darbu paplašināšana dolomīta atradnē “Tūrkalne” 114 vērsts uz piemērota biotopa izveidi ošu pļavraibēm un populācijas palielināšanai</i> (Ziņojuma 113.–114. lpp.). Kā un vai plānots īstenot bezmugurkaulnieku eksperta noteikto pasākumu, ja tiek ievērots/jāievēro sugu un biotopu eksperta sniegtais ietekmi mazinošais pasākums par 30—40 m platu buferjoslu, lai nodrošinātu atbilstošu ārējo vides apstākļu saglabāšanos Darbības vietai piegulošajā teritorijā, tostarp <i>Natura 2000</i> teritorijā, esošajos aizsargājamo biotopu poligonos un aizsargājamo augu sugu atradnēs. Nepieciešamības</p>	<p>Veikts papildinājums Ziņojuma 9.2.5. nodaļā <i>Pasākumi ietekmes mazināšanai uz bezmugurkaulniekiem</i>.</p>	<p>Pasākums 100 m joslā netiks īstenots, jo tas ir pretrunā ar sugu un biotopu eksperta ieteikto 30–40 m dabiskā apauguma buferjoslu.</p> <p>Bezmugurkaulnieku eksperta rekomendācija tiks īstenota rekultivācijas posmā, piemēram, ap ūdenstilpi, kur iespējams stādīt ošus un veidot piemērotu biotopu ošu pļavraibēm.</p>

	gadījumā jāsalāgo minēto pasākumu realizācijas iespējas.		
27.	Ziņojumā (36. lpp.) iekļauta informācija par atsūknētā ūdens apjomu no “Tūrkalnes karjera” par laika periodiem 2001.-2007. g. un 2008.-2012. g. Ņemot vērā to, ka ieguve atradnē “Tūrkalne” atbilstoši VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dziļļu informācijas sistēmas datiem notikusi arī 2013.-2015. g., tad Ziņojumā nepieciešams iekļaut informāciju arī par atsūknētā ūdens apjomu no atradnes “Tūrkalne” pēc 2012. g., ieskaitot rekultivācijas laikā daļā atradnes, lai, izmantojot iespējami jaunākos datus par faktisko atsūknētā ūdens apjomu, iespējami objektīvāk varētu izvērtēt hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu novērtējumu.	Veikti papildinājumi Zinojuma 3.3.4. nodaļā <i>Ūdens atsūknēšanas un novadīšanas sistēmas raksturojums.</i>	
28.	Ziņojuma 3.4. nodaļā ir iekļauts dolomīta skalošanas sistēmas tehnoloģiskā procesa apraksts un shēma. Lai novērstu bažas par to, ka dolomīta ieguves darbu paplašināšanas laikā (īpaši saistībā ar V posma izstrādi) nosēdbaseini varētu tikt ietekmēti (piemēram, spridzināšanas darbu laikā), radot risku, ka ārpus atradnes nonāk nenostādināts skalošanas ūdens, Ziņojuma papildināms ar uzskatāmu kartogrāfisko materiālu, kurā norādīta dolomīta šķembu skalošanai izmantojamo nostādināšanas baseinu atrašanās vieta, un aprēķinu un pamatojumu, kur nepieciešams.	Zinojumā pārstrādāta 3.3.2. nodaļa <i>Izstrādes posmu apraksts</i> un 3.3.4. nodaļa <i>Ūdens atsūknēšanas un novadīšanas sistēmas raksturojums.</i>	

29.	Ziņojuma 1.tabulā norādītie krājumi katrā no ieguves posmiem nav iekļauti Ziņojuma 11.pielikumā "Ieguvei paredzētās teritorijas ģeoloģiskais raksturojums un krājumi". Ziņojums papildināms ar kvantitatīvajiem rādītājiem un skaidrojumu par metodiku, kā aprēķināti krājumi katrā no paredzētajiem izstrādes posmiem.	Ziņojumā pārstrādāta 3.nodaļa <i>Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums.</i>	Ziņojuma 3.nodaļā izstrādāts jauns un strukturēts paredzētās darbības teritorijas un krājumu aprēķina apraksts, 1.tabula aizstāta ar 1.4.tabulu. Nodaļā iekļauta krājumu aprēķina metodika, sasaistīta ar izstrādes posmu dalījumu.
30.	Ziņojums papildināms ar informāciju par tuvākajām ūdens ņemšanas vietām/ pazemes ūdens atradnēm, ūdensapgādes urbumiem, to raksturojumu un izmantošanu, aizsargjoslām un ietekmi uz tām (Programmas IV daļas 2.3.5. apakšpunkts).	Ziņojums papildināts ar 4.4.4. nodaļu <i>Tuvākās ūdens ņemšanas vietas, urbumi un to aizsargjoslas.</i>	
31.	Ziņojumā norādīts, ka izstrāde paredzēta piecos secīgos posmos/blokos, lai gan no Ziņojumā aprakstītās 27.-28. lpp. darbu secības konstatējams, ka izstrāde notiks secīgi 6 posmos: I -> II 1. laukums -> III -> II 2. laukums -> IV -> V. Ziņojuma 3. nodaļā (27. lpp.) mazākā posma platība ir 6,1 ha (atbilst II posma 1. laukumam), savukārt 4.8. nodaļā (67. lpp.) mazākā norādītā posma platība ir 8,1 ha (atbilst II posmam kopā). Sniegt skaidrojumu par izstrādes posmu skaitu un nepieciešamības gadījumā veikt atbilstošus labojumus Ziņojumā.	Ziņojumā pārstrādāta 3.nodaļa <i>Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums</i> , ievietots zemsvītras paskaidrojums 4.8. nodaļā <i>Gaisa kvalitātes novērtējums.</i>	Ziņojuma 3. nodaļā dolomīta ieguves darbi strukturēti 5 posmos, no kuriem 2. posms sastāv no diviem laukumiem (6,1 ha un 8,7 ha), kopā 14,8 ha. Atsevišķos aprakstos izmantots termins "II posma 1. laukums", kura platība ir 6,1 ha. Savukārt mazākais izstrādes posms ir 5. posms, kura platība ir 8,15 ha. Ziņojumā nav paredzēti 6 posmi, bet gan 5 posmi, no kuriem viens (2. posms) ir sadalīts divos atsevišķos laukumos. Šis sadalījums tehniski nepieciešams darbību loģikai, bet neveido atsevišķu posmu skaitu. Sadalījums sākotnēji veidots, ņemot vērā īpašumu "Krūmiņi", kur laikā, kad 2021.gadā tika uzsākts IVN process, atradās dzīvojamā apbūve un tas bija apdzīvots. Ziņojumā nav pretrunu, bet, iespējams, pārpratums radies, sajaucot II posma laukumus ar V posma apjomu un iztrūkstot paskaidrojošai daļai.
32.	Papildus iepriekš minētajam Birojs norāda uz sekojošām nepilnībām, kuras būtu jālabo Ziņojumā: Ziņojumā jāprecizē paredzētā derīgo izrakteņu ieguves platība. Piemēram, Ziņojuma <i>Ievadā</i> un 3.1. nodaļā norādīts, ka Ierosinātāja paredzējusi	Veikti papildinājumi Ziņojuma <i>Ievadā</i> un teksts 4.6.2. un 4.8. nodaļās papildināts ar zemsvītras piezīmēm.	Atsevišķos ekspertu atzinumos tiek norādīta platība 80,3 ha, kas atbilst sākotnējā IVN posmā noteiktajai ieguves teritorijas platībai. Minētā platība tika izmantota, balstoties uz Programmu Nr. 5-03/3, izsniegtu 2021. gada 31. martā. Pēc papildu zemes vienību iekļaušanas ieguves teritorijās 2023. gadā

	dolomīta ieguvu ~ 83,5 ha platībā, savukārt Ziņojuma 4.6.2. un 4.8. nodaļā norādīts, ka dolomīta ieguvu paredzēts veikt 80,3 ha platībā ¹⁰ .		(īpašumi “Krūmiņi”, “Ceļš” un daļa “Robežnieki”), ieguves teritorijas platība palielināta līdz ~83,5 ha, kā noteikts VPVB 2023. gada 27. novembra Lēmumā Nr. 5-02-1/32/2023 par grozījumiem IVN programmā. Precīzs platību sadalījums tiks definēts tehniskās projektēšanas posmā, kad tiks ņemtas vērā aizsargjoslu korekcijas, eventālās ceļa īpašumtiesību maiņas, servitūtu precizēšana un citi tehniski-juridiski faktori. Tādējādi atzinumos norādītā 80,3 ha platība neietekmē IVN rezultātu kvalitāti, jo visi šobrīd aktuālie īpašumi un faktiskā darbība ir iekļauti kopējā ietekmju izvērtējumā. Šī atšķirība precizējama kā normāls attīstības process sarežģīta, pakāpeniski pilnveidota projekta gaitā.
33.	Vērtējot Ziņojumā norādīto, ka <i>Darbu sākumposmā tiks turpināta dolomīta izstrāde no agrākos gados projektēta un daļēji izstrādāta (appludināta) ieguves laukuma, atradnes centrālās daļas austrumos</i> ¹¹ , kopsakarībā ar publiski pieejamo kartogrāfisko materiālu Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras tīmekļvietnē ¹² pirmšķietami var secināt, ka darbi tiks uzsākti teritorijā, kura robežojas ar ieguves I posmu, II posma 2. laukumu un IV posmu. Novēršamas pretrunas Ziņojumā attiecībā uz plānoto ieguvu norādītajā sektorā.	Ziņojumā papildināta un pārstrādāta 3.nodaļa.	Iepriekš daļēji izstrādātā un šobrīd applūdusī teritorija atradnes centrālās daļas austrumos ģeotelpiskajās kartēs patiešām atrodas starp Ziņojumā definētajiem ieguves posmiem (blakus I, II-2 un IV posmam). Šī teritorija sākotnēji bija daļa no spēkā esošās iepriekšējās licences 8/22VP, kuras darbības termiņš beidzās 2023. gada 31. decembrī. Teritorija savulaik netika pilnībā izstrādāta, bet uz šī brīža IVN izstrādes brīdī tā nav iekļauta plānotās darbības ietvaros. Tādējādi, uzsākot darbību pēc jaunas licences iegūšanas, ieguve tiks organizēta tikai atbilstoši jaunajā licencē norādītajām robežām, un netiks veikti darbi teritorijās, kas bija iekļautas iepriekšējā licencē, bet nav iekļautas šajā ietekmes uz vidi novērtējumā.
34.	Ziņojuma 5.2.nodaļā norādīts, ka modelēšanas dati par visu apkārtnes karjeru radīto ietekmi uz pazemes ūdeņiem atspoguļoti 3.11. sadaļā par kumulatīvajām ietekmēm (šāda sadaļa Ziņojumā nav atrodama), lai	Veikts labojums Ziņojuma 5.2. nodaļā.	

¹⁰ Arī Gaisa kvalitātes novērtējumā (Ziņojuma 8. pielikums) un Trokšņa novērtējumā (Ziņojuma 10. pielikumā) kopējā ieguves platība norādīta 80,3 ha.

¹¹ Ziņojuma 27. lpp.

¹² Tīmekļvietnes saite: <https://kartes.lgia.gov.lv/karte/?x=307680.64&y=542579.71&zoom=7&basemap=hibridkarte> (skatīta: 01.10.2024.)

	gan Ziņojumā kumulatīvās ietekmes vērtētas 5.10. nodaļā. Ziņojums atbilstoši koriģējams.		
35.	Lai informācija būtu labāk uztveram, ja ekspertu atzinumos vai Ziņojumā atsaucas uz kāda cita eksperta atzinumu un/vai izdarītajiem secinājumiem, Ziņojuma nodaļu, jālieto korektas un konkrētas (precīzas vai nepārprotamas) atsauces. Piemēram, ja sugu un biotopu eksperts atsaucas uz hidroģeoloģijas eksperta atzinumā novērtēto, jānorāda, kurā atzinumā un kurā vietā šis apgalvojums minēts. Piemēram, Ziņojuma 36. lpp. trūkst atsauces uz konkrētu pielikumu – <i>Atbilstoši hidroģeoloģiskās modelēšanas datiem (pielikums) ieguves darbu nodrošināšanai ir aprēķināts, ka no posmu laukumiem būs jāatsūkņē 4,5-7,8 tūkst.m³/dienā.</i>	Ziņojums papildināts ar atsaucēm.	
36.	Ziņojuma 5.6.3. nodaļā norādīts, ka <i>zemes vienības tiks apsaimniekotas noteiktā secībā: 3, 4, 2, 5, 1, 6.</i> Nepieciešams ievietot atsauci uz Ziņojuma 4. tabulu (4.6.4. nodaļā) vai Ziņojuma 6. pielikumu, kur šī secība un zemes vienību numerācija ir paskaidrota.	Veikts papildinājums Ziņojuma 5.6.3. nodaļā.	
37.	Ziņojuma 3.8. nodaļā ir atsauce uz Ropažu novada teritorijas plānojuma karti “Ropažu novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana un aizsargjoslas”, kurā Darbības vietas zemes lietošanas mērķis ir Ražošanas teritorijas (R) ar apakšzonējumu Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (Rk). Spēkā esošajā Ropažu novada Ropažu pagasta teritorijas plānojumā (5.2. redakcija) nav iekļauta šāda karte un	Veikts labojums Ziņojuma 3.1. nodaļā.	

	derīgo izrakteņu ieguves teritoriju apzīmējums ir R2 (Rūpnieciskās apbūves teritorija). Ziņojums atbilstoši koriģējams.		
--	---	--	--

Dabas aizsardzības pārvaldes 27.09.2024. vēstule Nr. 4.9/6034/2024-N

1.	<p>Pārvalde norāda, ka kopumā IVN ziņojuma izstrādātāji ir ņēmuši vērā Pārvaldes iepriekš izteiktās bažas un snieguši skaidrojumus par hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām IVN ziņojuma sadaļā “6.2.2. <i>Sabiedrības un institūciju priekšlikumi</i>” un norāda, ka “<i>var prognozēt, ka paredzētās darbības īstenošana nekādā gadījumā neatstās būtisku ietekmi uz gruntsūdens līmeņa režīmu Dabas lieguma teritorijā, ja analogi kā atradnes Tūrkalne izstrādātajā daļā, atradnēs Dutkas un Jaundutkas tiks ievērota 50m buferzona gar Dabas lieguma robežu, kā arī veidots karjera bortu izolējošs sprotslānis no ūdeni vāji caurlaidīgajiem segkārtas iežiem un dolomīta apstrādes atlikumiem (māla un dolomīta miltu materiāla)</i>”. Kopumā Pārvalde var piekrist šim IVN ietvertajam vērtējumam, taču norādām uz šādiem aspektiem. Saskaņā ar Biroja atzinumu Nr. 6 “<i>par smilts un dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Jaundutkas” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu</i>”¹³ karjera izveide atradnē Jaundutkas ir pieļaujama ar nosacījumu, ka tiek izveidota 50 m buferjosla, kurā nenotiek nekāda zemes dzīļu izstrādes darbība, 50 m buferjosla no rietumu puses (no ārpuses) jāapjož kontūrgrāvja atbērtnei, kontūrgrāvim un tranšejai ar mālsmilts</p>	<p>Veikts labojums Ziņojuma 5.6. nodaļā un Pielikumā 9.1. <i>Eksperta hidroģeologa atzinums.</i></p>	
----	--	--	--

¹³ Atzinums Nr. 6 par smilts un dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Jaundutkas” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu <https://www.vpvb.gov.lv/lv/media/2724/download?attachment>

<p>”zobu” pilnā ūdens līmeņa pazemināšanas dziļumā karjerā (līdz aptuveni 40 m līdz 42 m absolūtā augstuma atzīmei), lai novērstu ūdens noplūdi. Tranšejas ar mālsmilts ”zobu” jāizveido ne vēlāk kā izstrādei ar ūdens līmeņa pazemināšanu pietuvojoties 300 m no dabas lieguma ”Lielie Kangari” robežas. Savukārt Biroja atzinumā Nr. 18 <i>”par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē „Dutkas” Ropažu novadā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu”</i>¹⁴ norādīts, ka jānodrošina regulāru vides stāvokļa monitoringu. Monitoringa rezultāti regulāri iesniedzami Valsts vides dienestā (turpmāk - Dienests) un pašvaldībā. Papildus jāveic botānisko monitoringu, kurš iesniedzams Dabas aizsardzības pārvaldē, lai nepieciešamības gadījumā varētu precizēt karjera izstrādes un ūdeņu atsūkņēšanas un novadīšanas nosacījumus. Citi nosacījumi nav izvirzīti, lai mazinātu ietekmi uz Natura 2000 teritoriju dabas liegumu ”Lielie Kangari”. Pārvalde 29.08.2024. ir saņēmusi Dienesta rīcībā esošos monitoringa datus par dolomīta atradni Dutkas (periods 2016. – 2023. gadam) un Jaundutkas (2013. – 2023. gadam). Iepazīstoties ar saņemtajiem datiem, Pārvalde secina, ka nav veikta datu analīze un interpretēšana, lai varētu izdarīt secinājumus par abu minēto karjeru radīto ietekmi. IVN ziņojumā norādīts, ka: <i>“DL Lielie Kangari teritorijas Daugavas ūdens horizonta hidrodinamiskos apstākļus būtiski ietekmē atradņu Dutkas un Jaundutkas izstrāde”</i>. Ņemot vērā augstāk minēto informāciju un to, ka atradnē Dutkas nav uzdots obligāti ievērot buferjoslu un izveidot izolējošs sprosts-lānis jeb “zobu”, Pārvalde negūst pārliecību, ka <i>“paredzētās darbības īstenošana</i></p>		
---	--	--

¹⁴ Atzinums Nr. 18 par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē „Dutkas” Ropažu novadā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu <https://www.vpvb.gov.lv/lv/media/2712/download?attachment>

	<p>nekādā gadījumā neatstās būtisku ietekmi uz gruntsūdens līmeņa režīmu Dabas lieguma teritorijā”, turklāt nav skaidrs, kā tiesiski tiks nodrošināts tas, ka citā atradnē tiek ievēroti papildus ietekmi mazinoši pasākumi.</p>		
2.	<p>IVN ziņojuma sadaļā “9.2.3. Pasākumi ietekmes mazināšanai uz īpaši aizsargājamiem biotopiem un vaskulāro augu sugām” norādīts, ka: “<u>Rekomendējams</u> atradnes paplašinātās daļas izstrādi projektēt atbilstoši hidroģeoloģiskās modelēšanas procesā piedāvātajiem risinājumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādi veikt pakāpeniski, piecos blokos, paralēli veicot izstrādāto bloku teritoriju rekultivāciju; • Izveidot ūdeni vāji caurlaidīgu aizsargsienu no segkārtas un dolomītu apstrādes atlikušajiem iežiem (morēnas mālsmilts, smilšmāls, dolomīta milti, mālu daļiņas). Izvērtējama iespēja un nepieciešamība palielināt tās biezumu 3. un 4.bloka malā gar DL robežu; • Turpināt un paplašināt pazemes ūdens (Daugavas horizonta un gruntsūdeņu) līmeņa monitoringu, novērtējot izmaiņas hidroģeoloģiskajā režīmā, tai skaitā, saskaņojot ar DAP, izveidojot vismaz 2 jaunus Q monitoringa urbumus otrpus Kangaru osa valnim (ietverot smilšaino nogulumu ūdens horizontu un purva nogulumu ūdens horizontu), kā arī vismaz 1 monitoringa urbumu Daugavas ūdens horizontā otrpus Kangaru osa valnim”. <p>Pārvalde norāda, ka augstāk minētie ietekmes</p>	Pieņemts zināšanai	

	mazināšanas pasākumi ir obligāti veicami, neatkarīgi no tā vai tos analogi ievieš atradnēs Dutkas un Jaundutkas.		
3.	IVN ziņojuma sadaļā “9.2.4. <i>Pasākumi ietekmes mazināšanai uz ornitofaunu</i> ” norādīts, ka: “ <i>Lai novērstu iespējamo negatīvo ietekmi uz atrastajām medņu dzīvotnēm (potenciālajām rieta vietām), periodā no 1. marta līdz 31. jūlijam sprādzienus nevajadzētu veikt agrāk par pulksten 10 no rīta un vēlāk par vienu stundu pirms saulrieta</i> ”. Pārvalde norāda, ka lai mazinātu spridzināšanas trokšņa izraisīto traucējumu ne tikai uz medņiem, bet arī pūčveidīgajām putnu sugām, spridzināšanas darbus nevajadzētu veikt agrāk par <u>pulksten 10 no rīta un vēlāk par vienu stundu pirms vietējā saulrieta visa gada garumā</u> . Dolomīta atradnes tuvumā ir konstatētas urālpūces, kurām raksturīgi ir uzturēties ligzdošanas teritorijas tuvumā un tās ar dažādu intensitāti ir aktīvas visa gada garumā ¹⁵ . Šāds spridzināšanas darbu ierobežojums nodrošinās netraucētas medības, teritoriālo uzvedību u.c. aktivitātes ne tikai urālpūču, bet arī citu pūču aktīvākajā diennakts laikā – nakts un krēslas stundās.	Veikts papildinājums Ziņojuma 9.2.4. nodaļā <i>Pasākumi ietekmes mazināšanai uz ornitofaunu</i>	Spridzināšanas darbi parasti tiek veikti pēcpusdienā, jo pirms tam veicama visa urbumu piepildīšana sistēmas izveidošana u.t.t., no karjera daļas jāizved tehnika.
4.	Pārvalde atbalsta alternatīvo variantu, kurā dolomīta atradnes izstrādās pa posmiem, veidojot zemes vaļņus ap izstrādājamiem laukumiem. Zemes vaļņi papildus darbosies kā trokšņa barjeras un mazinās trokšņa izplatību dabā.	Pieņemts zināšanai	

¹⁵ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga. <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5890/download?attachment>

5.	IVN ziņojumā norādīts, ka kopā dolomīta ieguves nodrošināšanai tiek paredzēts atmežot ap ~ 62.2 ha lielu platību un ik gadu noņemt 2 – 5 ha lielā platībā augšnes virskārtu. Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu ar nosacījumu, ka atmežošanas, apauguma/veģetācijas, zemes virskārtas novākšanas darbi veicami laika posmā no 1. jūlija līdz 31. martam, lai nodrošinātu putnu sugu aizsardzību ligzdošanas laikā.	Papildināta 9.2.4.nodaļa <i>Pasākumi ietekmes mazināšanai uz ornitofaunu</i>	
6.	Pārvalde atkārtoti norāda, ka IVN Ziņojumā veiktais ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējums ir nepilnīgs un neatbilst Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumos Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300) noteiktajam. IVN ziņojumā ietekme uz Natura 2000 teritorijām nav novērtēta atbilstoši Noteikumu Nr.300 9. punktam un pielikumam “ <u>Novērtējuma ziņojumā ietveramā informācija atbilstoši šo noteikumu III nodaļai</u> ”, bet tā vietā ir sniegta vispārīga, aprakstoša informācija.	Ziņojumā pārstrādātas 4.6.1. un 4.6.2. nodaļas, pievienotas jaunas nodaļas 5.6.5. un 9.2.7., un eksperta atzinumu pielikumā Nr. 4.4. (<i>Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinuma Nr.05/23 papildinājums</i>).	

7.	<p>IVN ziņojumā izstrādātāji atsaucas uz Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas vides pārskatu¹⁶ un piedāvā teritoriju rekultivējot, izveidot zivju dīķus un nodrošināt ainaviskas peldvietas iedzīvotājiem. Vienlaikus norādam, ka IVN ziņojumā nav iekļauts vides pārskatā paustais Pārvaldes aicinājums izvērtēt iespējas pēc derīgo izrakteņu ieguves beigšanas, izstrādātās teritorijas renaturalizēt, piemēram, veidojot ūdenstilpes kā retiem putniem, abiniekiem, kukaiņiem piemērotas dzīvesvietas. Šādās ūdenstilpēs sugām tiek veidotas dažādas nišas, kas kalpo kā sugu dzīvotnes, piemēram, variēts krastu reljefs, saliņas utml. Latvijā renaturalizācija ir vērtējama kā jauns derīgo izrakteņu izstrādes vietu rekultivācijas risinājums, tomēr ārvalstīs uzkrājusies ilggadīga pieredze^{17,18}. Šādu teritoriju veidošana ir svarīga īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā, kā tas ir dabas lieguma “Lielie Kangari” gadījumā. Nepieciešamību pēc teritorijas renaturalizācija pastiprina arī fakts, ka paredzētās darbības teritorija atrodas Pierīgas tuvumā, kur plašas teritorijas jau tiek izmantotas intensīvi rekreācijai.</p>	<p>Papildināta Ziņojuma 5.7. nodaļa <i>Prognose par iespējamo ietekmi uz apkārtējo ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem.</i></p>	<p>Renaturalizācijas ideja ir saprasta un konceptuāli vērtīga, taču pilna realizācija nav ekonomiski pamatota. Ūdenstilpes plānotas kā ainaviskas, ar iespēju iekļaut dažus bioloģiski labvēlīgus elementus (seklumi, veģetācija), ja tas iespējams bez būtiska sadārdzinājuma. Līdzšinējā pieredze liecina, ka dabiskas saliņas rekultivācijas ūdenstilpnēs veido pēc dolomīta ieguves atlikušie karsta veidojumi, un tās kā apmešanās vietas izmanto putni.</p>
----	--	--	---

¹⁶ Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022 - 2038 attīstības programma 2022 - 2028 Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums PRECIZĒTAIS VIDES PĀRSKATS https://www.grupa93.lv/wp-content/uploads/projekti/Vides_parskata_projekts/Ropazi_Vides_parskats_precizets.pdf

¹⁷ “Biodiversity management in quarries and gravel pits. Putting Nature back together” https://www.quarrylifeaward.cz/sites/default/files/media/web_hc_biodiv_im_steinbruch_buch_englisch.pdf

¹⁸ “Non-energy mineral extraction in relation to NATURA 2000. Case studies” <https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/NEEI%20case%20studies%20-%20Final%20booklet.pdf>

Ropažu novada pašvaldības 13.09.2024. vēstule Nr. RN/2024/4.2-2/1696

1.	<p>Dabas liegumā "Lielie Kangari" atrodas 33 metrus augsts skatu tornis, kura virsotnē atrodas platforma, no kuras paveras skats uz Kangaru ezeru un Lielkangaru purvu. Dabas liegumā izbūvēta arī nepilnu divu kilometru gara pastaigu taka ar tiltiņiem un skatu platformu pie ezera. Takas sākumā izvietots veselības maršruts. No paredzamās izstrādes vietas skatu tornis ar pastaigu taku atrodas nepilnus 1,2 km attālumā. No IVN ziņojuma neizriet, kā paredzētā darbība radīs ietekmi <u>uz rekreācijas un tūrisma objektiem</u>.</p>	<p>Ziņojuma 5.7. nodaļa papildināta ar novērtējumu par ietekmi uz skatu torni un pastaigu taku dabas liegumā "Lielie Kangari".</p>	<p>Paredzētā darbība notiek ~1,2 km attālumā no dabas takas un skatu torņa, un trokšņu modelēšanas rezultāti (10. pielikums) rāda, ka šajos punktos nav sagaidāmi trokšņa robežvērtību pārsniegumi. Papildus ir dabiskas reljefa barjeras (osu grēdas, mežs), kas būtiski samazina trokšņa un vizuālās ietekmes. Turklāt rekultivācijas posmā paredzēta ūdenstilpes izveide, kas varētu kalpot par jaunu rekreācijas vietu, tādējādi papildinot reģiona tūrisma infrastruktūru un samazinot antropogēno slodzi uz dabas liegumu.</p> <p>Līdz šim izveidotās un attīstītās rekreācijas zonas ir pastāvējušas vienlaikus ar dolomīta ieguves darbību, un nav bijis indikāciju par rekreācijas attīstības ierobežojumiem šī iemesla dēļ, gluži pretēji – karjera darbības laikā rekreācijas infrastruktūra ir paplašināta un papildināta ar jauniem objektiem. Jāuzsver, ka Tūrkalnes dolomīta atradnei bija derīga derīgo izrakteņu ieguves licence līdz 2023. gada 31. decembrim, t.i., laikā, kad tika veidota un attīstīta rekreācijas infrastruktūra Lielajos Kangaros, tai skaitā skatu tornis (nodots ekspluatācijā 2019. gadā). Līdz ar to atbildīgās institūcijas, tostarp pašvaldība, pilnībā apzinājās atradnes esamību un iespējamo darbības tuvumu, un vērtēja to kā savienojamu ar dabas tūrisma infrastruktūras attīstību.</p>
----	--	--	--

2.	Pietēnupē tiek novadīts notekūdens no blakus esošajiem karjeriem “Jaundutkas un “Dutkas”, tajā tiek novadīts arī karjera ūdens no atradnes Remīne, Lejasnoras un Tūrkalne. Būtu jābūt izstrādātai kopējai sistēmai, ka brīdī, kad ūdens Pietēnupē ir par daudz, to nedrīkst laist projām no karjeriem. Jautājums tika uzdots publiskās apspriešanas laikā. IVN ziņojumā nav izvērts šis jautājums.		<p>Paredzētās darbības ietvaros tiek novadīts ūdens tikai no karjera “Tūrkalne”, un tas notiek, nodrošinot vienmērīgu un kontrolētu ūdens novadīšanu. Šis režīms netiek sinhronizēts ar citu atradņu novadīšanas grafiku, jo šāds koordinācijas mehānisms nav normatīvi izstrādāts vai ieviests. Ūdens novadīšana uz Pietēnupi no atradnes notiek atbilstoši faktiskajam ūdens pieplūdumam, un, ņemot vērā upes caurplūdi un teritorijas reljefu, nav uzskatāma par būtisku plūdu riska faktoru.¹⁹</p> <p>Vienotas ūdens novadīšanas koordinācijas sistēmas izstrāde un ieviešana vairāku atradņu mērogā nav ierosinātāja kompetencē, bet gan valsts vai pašvaldības iestāžu pārziņā. Šādas sistēmas nepieciešamības izvērtēšana un izveide būtu jāveic atbildīgajām institūcijām, ņemot vērā reģionālās ūdenssaimniecības plānošanu, teritorijas kopējo slodzi un ekosistēmas jutīgumu.</p> <p>Gadījumā, ja tiks izstrādāta kopējā sistēma karjeru ūdens novadīšanas sinhronizācijai, ierosinātais ir gatavs sadarboties ar citām iesaistītajām pusēm un vides iestādēm, lai novērstu kumulatīvas ietekmes riska situācijas.</p>
3.	Ir jāizstrādā monitoringa sistēma, kas aptver gan pazemes ūdens līmeņu, gan ietekmes uz ūdensapgādi un ūdens kvalitāti uzraudzību un kontroli, un jānodrošina monitoringa veikšana. Precīzi monitoringa nosacījumi vietas urbumu izvietojumam un paraugu ņemšanai, to biežumam.	Ziņojums papildināts ar 10.nodaļu <i>Vides monitorings</i> .	Monitoringa programma tiks izstrādāta un saskaņota normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, pēc IVN procesa pabeigšanas un zemes dzīļu izmantošanas Licences saņemšanas.
4.	Noteikt, ka ar paredzētās darbības realizāciju nedrīkst tikt traucēta apkārtnes teritoriju meliorācijas sistēmu funkcionēšana, būtiski ietekmēts mitruma režīms. Attiecīgi jānodrošina, ka novadgrāvjiem visā	Ziņojums papildināts ar 10.nodaļu <i>Vides monitorings</i> .	Paredzētās darbības īstenošanas laikā netiks traucēta apkārtējo teritoriju meliorācijas sistēmu funkcionēšana, kā arī tiks ievērots nosacījums nepieļaut būtiskas izmaiņas apkārtējā mitruma režīmā. Novadgrāvis, kas nodrošina ūdens novadi uz Pietēnupes upi,

¹⁹ Pamatojoties uz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra izstrādātajām plūdu riska un draudu kartēm, paredzētās darbības teritorija neietilpst nevienā no identificētajām plūdu riska zonām (lielas, vidējas vai nelielas varbūtības plūdi)

<https://geodata.lv/gmc.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=8cee7f5e1e26458bbc23275bd79a6ec2>

	<p>garumā līdz ietekai Pietenupē upē ir caurplūdei nepieciešamie tehniskie parametri. Jānodrošina saņemotās ūdensteces (novadgrāvja) stāvokļa uzraudzība un periodiska tīrīšana, kā arī citi tehnisko parametru uzturēšanas darbi, ja nepieciešams, šos pasākumus atkārtot pēc katra dolomīta izstrādes cikla.</p>		<p>neatrodas paredzētās darbības īstenotāja īpašumā vai valdījumā, taču saskaņā ar Meliorācijas likumu un MK noteikumiem Nr. 714 "Meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi", ir paredzēta iespēja vienoties ar grāvja īpašnieku par kopšanas un uzturēšanas darbu veikšanu. Saskaņā ar šo normatīvo aktu 4.2. punktu, meliorācijas sistēmas lietotāji var vienoties par kopīgu grāvja ekspluatācijas pasākumu izpildi, nodrošinot nepieciešamo caurplūdi un hidroloģiskā režīma saglabāšanu. Attiecīgi paredzētās darbības īstenotājs, vienojoties ar grāvja īpašnieku, nodrošinās sadarbību un nepieciešamības gadījumā iesaistīsies novadgrāvja uzturēšanā, lai novērstu iespējamās ietekmes.</p>
--	--	--	--